



# Bergvesenet

Postboks 3021, 7002 Trondheim

## Rapportarkivet

Bergvesenet rapport nr <b>BV 3810</b>	Intern Journal nr	Internt arkiv nr	Rapport lokalisering Trondheim	Gradering
Kommer fra ..arkiv	Ekstern rapport nr	Oversendt fra	Fortrolig pga	Fortrolig fra dato:
Tittel Rapport fra besøk ved Hamre-Gruva og Bø-Gruva i Setesdal.				
Forfatter Winsnes, H. F.		Dato 04.12 1961	Bedrift	
Kommune	Fylke Aust-Agder	Bergdistrikt Østlandske	1: 50 000 kartblad	1: 250 000 kartblad
Fagområde Historisk Geologi	Dokument type		Forekomster	
Råstofftype Malm/metall	Emneord			
Sammendrag				

H. F. Winnes  
1961

Geologiske Undersøkelser

Geografisk Institutt  
Rapport nr.: 3227

Rapport fra besøk ved Hamre-gruva og Bå-gruva i Setesdal.

Hamre-gruva.

Mutingsrotten hos av Knut J. Haugå, Bygland.

Vedlagt følger avskrift av brev fra H.G.U. av 13/10.61 til herr Haugå med beskrivelse av forekomsten og oppgave over hva som er tatt ut tidligere.

Selve gruva ligger meget vanskelig til på toppen av en bratt fjellslutning mot Byglandsfjord. Stigningen fra Byglandsfjord er ca. 300 m, og lendet er så bratt at det er meget vanskelig for ikke å si umulig å bygge vei. Men med rekkverk og trapper kan man bygge en brukbar gangsti. For maltransport har tyskerne i sin tid bygget en enkel pendelbane nærrest løypestrang, som nå er forfalt.

Det er drevet en stoll i sirkretningen ca. 30 m inn, og oppover langs fallet 2 mindre tverrslag. Den kobberførende pegmatittgang har en riktighet på 1 - 1,20 m. Enkelte soner var svært rike, mens andre soner så ut til å være meget fattige. Kobbermineralet er vesentlig kobberglans.

Det ble tatt 3 prøver i veggen på stollen skvidt mulig jevnt over hele riktigheten.

Prøve 1. Tatt ved utgangen av stollen. Riktighet ca. 1,20 m. 0,64% Cu.

Prøve 2. 5 m lenger inn. Riktighet 1,20. 3,30% Cu.

Prøve 3. 8 m inn for prøve 2. Riktigheten ble delt i 2:

Prøve a) mot heng 50 cm. Cu spor.

" b) mot ligg 70 " " " .

Dessuten ble det ytterst mot stupet tatt noen prøver av en liten sone som så svært rik ut. Analysen viste imidlertid 0,33% Cu.

Litt nord for denne "hovedgruva" var det skutt ut et åpent dagbrudd på en pegmatittgang som muligens er den samme gangen som hovedgruva er drevet i, men dette er ikke sikkert. Dette dagbrudd var forholdsvis rikt å se til. Imidlertid hadde ikke vi redskap og muligheter for å samle en større prøve som man nå ha herfra for å få et begrep om gjennomtrittsværdi.

### Konklusjon.

Gruva ligger svært vanskelig til for framkomst både av folk og materiell. Et undersøkelsesarbeid vil av denne grunn bli urimelig dyrt. Nedanfor fjellet ligger det en slott (en gammel gård). Området er her stort nok til å bygge et mindre oppredningsverk, men det går ikke vei hit, og man må sette over fjorden med båt for å komme til nærmeste bebyggelse og vei. Likeledes er det her heller ikke muligheter for elektrisk kraft uten å føre den over Byglandsfjord. En annen mulighet er å frakte malm over fjorden med båter (lektare) og bygge et mindre oppredningsverk i Bygland. Herfra må da et kobberkonsentrat sendes med bil til Kristiansand, da jernbanen fra Byglandsfjord til Grovane ventas nedlagt i nærmeste fremtid. Transportutgiftene på et konsentrat blir derfor forholdsvis store.

Forekomsten ligger forholdsvis flatt og like under dagen, slik at en undersøkelse av området ved diamantboring skulle bli noenlunde gunstig, bortsett fra transportvanskelighetene. For øvrig er det mulig at geofysiske målinger også vil gi utslag.

### 26-gruva i Valle.

Matingsretten innehas av Rivind Frøyenes. Forekomsten ligger ganske greit til på vestsiden av Otra, ikke langt fra Valle og ca. 100-150 m over elven. Det går en god, men bratt tømmervei opp til gruva. Forekomsten har vært drevet tidligere, og det er tatt ut en del malm. Det ble oppgitt at den er drevet i ca. 5 år.

Gruva sto nå under vann, så det er vanskelig å danne seg noe bilde av maktigheten og gehalten. Malmen har tidligere vært håndskedet på plass, og berghallene inneholdt prøver som viste at malmen vesentlig består av kolloorkis med noe kobberglans. Eieren mente at maktigheten er ca. 1 m og at det skulle være nægt ren malm. Såvidt jeg kunne se, ligger forekomsten langs en sone av kvartsitt mellom 2 hovedbergarter; granitt i hengen og hornblendeskifer i ligger. Gangen står steilt, ca. 80°, men strøk og fall er omtrent parallell dalsiden, slik at en undersøkelse ved diamantboring bør være relativt rimelig. Gangens forlengelse - det var bare blottet ca. 30 m - kan sikkert følges med geofysiske målinger og reisking. For en nærmere besiktigelse av selve gruva må den tømmes for vann. Forholdene ligger imidlertid slik til rette at dette bør kunne gjøres med en ca. 100 m lang gummislange som brukes som hevert. Dette arbeid bør

man kunne få folkene på gårdene Bø til å utføre, da avstanden ikke er mer enn ca. 20 min. gange.

#### Konklusjon.

Forekomsten ligger slik til at det er lett å anlegge driften med et lite oppredningsverk på stedet. Det er også mulig å legge om den eksisterende vei slik at man kan få en bedre tracé på den, men transporten av konsentratet, som nå skje til Kristiansand med bil, blir forholdsvis dyr.

---

Det riktige vil være at en geolog ser på begge forekomstene, både Hamre-gruva og Bø-gruva, for å vurdere muligheten av forekomstenes utstrækning samt mulighetene for å få resultater med geofysisk måling, som sikkert egner seg best for en foreløpig undersøkelse.

Mulighetene ser så små ut at det er lite for oss å legge arbeid i. Vi bør derfor sende papirene over til N.G.U. og be dem om å se nærmere på saken.

Ulefoss, 4. desember 1961.

H. F. Winsnes

Vedlegg.